

Farní list:
sv. Mořic - Kroměříž * Hradisko u Kroměříže

TRIO

Listopad 2013

Den arcidiecéze

Věřící všech farností srdečně zvou do olomoucké katedrály, kde **23. listopadu 2013 společně oslavíme 950. výročí obnovení moravského biskupství. Při mši svaté v 10 hodin poděkujeme Bohu za nesčetné milosti, které v těch letech lidem na Moravě dal.** Od 13:00 do 15:30 hod. si můžeme vybrat z pestré nabídky programů:

prohlídky: katedrály, Arcibiskupského paláce a kurie, Arcidiecézního muzea, otevřených kostelů a Sarkandrovky kaple se zachovalým mučícím nástrojem, či teologické fakulty;

prezentace: Charity, Center pro katechezi, mládež, rodinu, církevní školy.

Bude příležitost ke svátosti smíření i k tiché adoraci.

Zakončení v katedrále v 16:00 hodin svátostným požehnáním.
arcibiskup Jan

Rok víry

Sestry a bratři,

doufám, že rádi přijmeme toto pozvání otce arcibiskupa na **Den diecéze**, vypravíme autobus, někteří z vás možná pojedou vlastními auty, abyste se mohli zúčastnit s celou rodinou. V arcidiecézi touto slavností završíme Rok víry.

Ve farnostech zakončíme Rok víry v neděli o Slavnosti Krista Krále slavnostním vyznáním víry. Přineste s sebou kříž, který máte doma na čestném místě, či tam, kde se rodina schází ke společné modlitbě. Pokud nemáte doma vhodný kříž, prosím, abyste si ho k této příležitosti koupili. Letos totiž také slavíme výročí Ediktu milánského, kterým v roce 313 dostali křesťané svobodu. Císař Konstantin Veliký se rozhodl pro tento krok po tom, co zvítězil ve znamení kříže. Je vhodné, abychom se i my nově přihlásili ke Kristovu kříži, aby si ho do bytu pořídila každá rodina, která ho dosud nemá. Ve mši svaté při vyznání víry budeme držet v ruce své kříže a na závěr vyznání budou požehnány.

Kéž roste naše láska ke Kristu, abychom statečně vyznávali svou víru, přinášeli naději svým bližním a měli odvahu ke skutkům lásky podle evangelia.

otec Josef

AKTUALITY – LISTOPAD

09.11. – **sobota** – **Svátek Posvěcení lateránské baziliky**

13.11. – **středa** – **Památka sv. Anežky České**

17.11. – **33. neděle v mezidobí** – **Koná se sbírka na Charitu.**

24.11. – **neděle** – **Slavnost JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE**

Ve farních kostelích se koná před vystavenou Nejsvětější svátostí obnova zasvěcení lidstva Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu.

30.11. – **sobota** – **Svátek sv. Ondřeje, apoštola**

FARNOST SV. MOŘICE

01.11. – **pátek** – **Slavnost VŠECH SVATÝCH**

Mše sv.: v 6:00 hod. v kapli sv. Vincence, v 11:30 hod. v kapli sv. Kříže, v 17:00 hod. v kostele sv. Mořice

V kostele sv. Mořice **příležitost ke svátosti smíření** od 15:00 do 17:00 hod.

02.11. – **sobota** – **Vzpomínka NA VŠECHNY VĚRNÉ ZEMŘELÉ**

Mše sv.: v 9:00 hod. v kostele sv. Mořice, v 11:30 hod. v kapli sv. Kříže, v 16:30 v kostele sv. Cyrila a Metoděje, v 18:00 hod. v kapli sv. Vincence

03.11. – **31. neděle** v liturgickém mezidobí. Obvyklý pořad bohoslužeb.

Pobožnost za zemřelé na hřbitově v Kroměříži v 15:00 hod. u hlavního kříže.

FARNOST HRADISKO

02.11. – **sobota** – **Vzpomínka NA VŠECHNY VĚRNÉ ZEMŘELÉ**

Mše svatá **ve farním kostele** v 9:15 hod.

03.11. – **neděle** – **poutní Slavnost VŠECH SVATÝCH**

Mše svatá **ve farním kostele** v 9:15 hod.

Po mši svaté výstav Nejsvětější svátosti **k tiché adoraci.**

Ve 14:00 hod. půlhodinová společná adorace a po ní Pobožnost za zemřelé na hřbitově.

Slova moudrých – listopad

4. 11. sv. Karel Boromejský:

- Neexistuje žádný mocnější lék, jak nějakou věc účinně prosadit, než vidět na vlastní oči, jak ji konají ti, kdo ji nařizují.

9. 11. bl. Alžběta z Dijonu:

- Jaká je to radost věřit, že nás Bůh miluje v takové míře, že v nás přebývá, že je společníkem v našem vyhnanství, důvěrníkem a přítelem v každé chvíli.

10. 11. sv. Lev Veliký:

- Člověk se těší pravdivému pokoji a svobodě, když tělo je podřízeno duchu a duch Bohu.

15. 11. sv. Albert Veliký:

- Ten, kdo nemá lásku, neměl by zvěstovat podivuhodné pravdy Boží. To proto, že ten, kdo chce být hoden tohoto hlásání, musí mít v sobě velkou lásku k bližním.

- Apoštolové musí být jako hory; pevní ve víře, nezlomní v dobrotě života a první v přijímání slunečních paprsků, aby je rozlévali na ostatní.

17. 11. *sv. Alžběta Uherská:*

- Posadit ty nejubožejší a nejodpudivější k mému stolu mi působí mimořádnou radost a násobí mou zbožnost. Stopy jakékoliv pýchy mohou odčinit jedině opačnými skutky.

25. 11. *sv. Kateřina Alexandrijská:*

- Naděje a spásu věřících, ozdobo a slávo panen! Ježíši, dobrý králi, zapřísahám tě, aby dosáhl tvé milosti každý, kdo si vzpomene na mé umučení nebo mě bude vzývat v hodince smrti či v jakékoli tísní.

Odpustky pro duše v očistci:

Víra ve společenství svatých nás vede k tomu, abychom po celý rok slavili svátky svatých, svěřovali se do ochrany svatých a povzbuzovali se jejich příkladem; abychom v osobní modlitbě a zvláště i obětí mše svaté pamatovali na naše zemřelé. Na začátku měsíce listopadu máme možnost tyto vztahy ještě prohloubit. Ale není to možné bez upřímného úsilí o vlastní posvěcení. Proto si najděme čas k přijetí svátosti smíření a berme vážně výzvu, abychom neměli zalíbení ani v jakémkoliv všedním hříchu. Lásku ke Kristu rozněcujme účastí na mši svaté a přijímáním Eucharistie. Tak můžeme mít účast na díle Božího milosrdenství – získávat odpustky pro duše v očistci.

Odpustek znamená, že se před Bohem odpouští časné tresty za hříchy, jejichž vina byla zahlazena. Je to odpuštění, které náležitě připravený věřící získává za určitých podmínek za pomoci církve, které jako služebníci vykoupení přísluší rozdělovat a používat poklad zadostiučinění Krista a svatých. (KKC 1471)

1. listopadu odpoledne a 2. listopadu po celý den je možno při návštěvě kteréhokoli kostela či kaple získat plnomocné odpustky přivlastnitelné pouze duším v očistci. Kromě tří obvyklých podmínek (svatá zpověď, svaté přijímání a modlitba na úmysl Svatého otce) je podmínkou pomodlit se při návštěvě kostela modlitbu Páně a Vyznání víry.

Od 1. do 8. listopadu je možno získat po splnění tří obvyklých podmínek denně plnomocné odpustky přivlastnitelné pouze duším v očistci, navštíví-li někdo hřbitov a pomodlí se tam třeba jen v duchu za zemřelé. V ostatních dnech během roku lze takto získat odpustky částečné.

Naši biskupové požádali v Římě, aby se v českých a moravských diecézích, pro větší dobro věřících, zbožná návštěva hřbitovů, spojená s plnomocnými odpustky pro duše v očistci, mohla uskutečnit každý rok už od 25. října. A to za stejných podmínek, které platí od 1. do 8. listopadu.

Apoštolská penitenciárie dne 8. října 2012 vyhověla této prosbě. Věřící, kteří ze závažného důvodu nebudou moci navštívit hřbitov ve dnech od 1. do 8. listopadu, mohou při splnění tří obvyklých podmínek získat plnomocné odpustky pro duše v očistci při návštěvě hřbitova už v termínu od 25. října. Toto rozhodnutí platí po dobu sedmi let.

Centrum pro rodinu Kroměříž,

Stojanovo nám. 4/9 Kroměříž

www.cpr-kromeriz.cz, cpr-kromeriz@seznam.cz,

tel: 736 522 814

8. – 10. listopadu 2013: VÍKEND S DUCHOVNÍM PROGRAMEM PRO OSAMĚLÉ MATKY.

Setkání připravuje a zve Centrum pro rodinný život Olomouc. Víkend proběhne v exercičním domě v Českém Těšíně a je určen maminkám, které z jakýchkoliv důvodů vychovávají své děti samy. Cena 650,- Kč. Program je určen jen pro maminky (děti je třeba nechat doma). Víkend vede MUDr. J. Krausová. Přihlášky: M. Rezníčková – tel. 587 405 251, reznickova@arcibol.cz

9. listopadu 2013 (sobota) – Centrum pro rodinu spolu s Eventy M. Šandové Vás zve na **Nordic Walking** (sportovní chůze s holemi) **pochod ze sv. Hostýna (osobní modlitba v bazilice Panny Marie) přes Rusavu a Brusné do Hlinska**. Délka trasy 15 km. Vhodné pro všechny věkové kategorie a celé rodiny. Odjezd: z vlakového nádraží Kroměříž 7.48 hod., sraz účastníků 7.40 hod. Návrat: na autobusové nádraží KM 17.45 hod. CENA – 350,- Kč (doprava, 2x zdravá svačinka) + 20 až 50 Kč za půjčení holí dle typu. Přihlášení na akci je nutné + NUTNÁ rezervace holí, tel. 603 566 955, 731 484 222

Pravidelné SPORTOVNÍ ODPOLEDNE Nordic Walking (sportovní chůze s holemi) v okolí Kroměříže. Pravidelně PONDĚLKY A STŘEDY vždy 17.00 – 19.00 hod. Sraz: stará poliklinika ul. Tovačovského (u parkoviště). Příspěvek 50,-Kč (je možné si pořídit slevovou kartičku) + 50,-Kč půjčení holí. Vede M. Šandová tel. 731 484 222

Prosíme manželské páry v případě zájmu o **kurz Manželské večery - cesta ke zdravému a spokojenému manželství (9 lekcí)**, www.manzelskevecery.cz, manželské páry nebo i jednotlivce (i babičky) o **kurz Efektivní rodičovství - jak lépe porozumět svým dětem, vychovávat je k odpovědnosti a samostatnosti**, www.efektivnirodicovstvi.cz, aby napsali, či zavolali na kontakt Centra pro rodinu Kroměříž, které tyto kurzy vede prostřednictvím vyškolených lektorů. Dle zájmu bude kurz zařazen. **Bližší informace o obsahu kurzů také na stránkách Centra pro rodinu – www.cpr-kromeriz.cz, v MENU pod kurzy. Kontakt: cpr-kromeriz@seznam.cz, tel: 736 522 814**

Čtvrtky: 2. v měsíci ve 14:30 hod. setkání Společenství seniorů

POZVÁNKA

Klášter sester Vincentek, Malý Val 1553, Kroměříž

pořádá ve dnech **29.11. – 1.12. 2013**

Adventní duchovní obnovu pro ženy od 30 do 59 let.

Vede: P. Adam Rucki

S sebou: Bibli, spacák a osobní věci

Cena: dobrovolná

Kontakt: ces.prov@vincentky.cz, mobil: 731 604 430

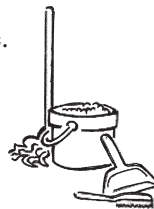
Přihlaste se nejpozději do 21.11.2013. Více na

www.vincentky.cz

Sobotní úklidy kostelů sv. Mořice a sv. Jana

Úklid je možné provést i v např. v pátek po večerní mši svaté.

- 26. 10. a 2. 11.** rodina Poříztkova ze Stojanova náměstí
9. 11. manželé Koupilovi a p. Miláček
16.11. manželé Koupilovi, pani Valášková a p. Miláček
23.11. Dvořáčková I. a A., M. Pospíšil
30.11. Dvořáčková I. a A., M. Pospíšil

VOLNÝ BYT

Římskokatolická farnost svatého Mořice Kroměříž nabízí volný byt 3 + 1 s předsíní a chodbou na Stojanově náměstí k pronájmu.

Zájemci se mohou hlásit ve farní kanceláři.

Svatý Martin na bílém koni

Přijede do Kroměříže opět po roce dne **11. 11. 2013 v 18.00 hod.** ke kostelu svatého Jana na Masarykově náměstí. Odtud půjdeme průvodem i se svatým Martinem přes Kovářskou ulici na Velké náměstí. Zde shlédneme při této příležitosti rytířské představení. Po rozhovoru se svatým Martinem budou děti obdarovány perníčky. Přijďte všichni: hlavně Martinové, i s lampiony.

Vít Pořízek

Zvony míru

Tak jako minulé roky připojujeme se k tzv. Říčanské výzvě a na Den válečných veteránů **11.11.2013 v 11 hod.** se rozezní zvony našich kostelů k uctění památky padlých v obou světových válkách a jako výzva k modlitbě za mír.

Spolu s italským Roveretem zvoníme také **28. října ve 21 hod.** a na připomínku ukončení 2. světové války 8. května ve 12 hodin.

Sbírka plastových vršků

Jmenuji se Honza, je mi 18 let. V současné době studuji ve 2. ročníku Obchodní akademie v Kroměříži. Život mi velmi ztěžuje a omezuje mé tělesné postižení. Chůzi zvládám jen s berlemi a na omezenou vzdálenost. I za to jsem nesmírně vděčný a svou nedokonalou chůzi si troufám označit jako zázrak.

Zázrak, ke kterému mi pomohla víra, nespočet ortopedických operací, každodenní rehabilitace a vůle překonat nepřízeň osudu. Nad invalidním vozíkem jsem z velké míry zvítězil a moc bych si přál dosáhnout vítězství i nad svými berlemi. Běžná chůze bez berlí, stejně jako obyčejné delší procházky po městě, byly pro mne zatím jen hodně vzdáleným snem. Naděje na splnění mého snu nabízí lázně Klímkovice se zcela novou rehabilitační metodou (tzv. klimterapie). Bohužel tato léčba není hrazena

pojišťovnou, její cena se pohybuje okolo 90 000 Kč.

Šancí pro mne je ***sbírka několika tun vršků od plastových lahví***, která by mi dala možnost absolvovat léčbu v Klimkovicích. Za jakoukoliv Vaši pomoc i zprávu děkuji.

Jan.laurencik@seznam.cz

Jan Laurenčík

Plastové vršky, které pomohou Honzíkovi získat prostředky na jeho léčbu, můžete nosit do farní kanceláře.

VEČERY CHVAL

se konají **každou poslední sobotu v měsíci** na kapli sv. Vincence na Malém Valu vždy od 19:00 hod. Více informací na www.vecerychval.cz/kromeriz.

VEČERNÍ ŠKOLA VÍRY

Arcibiskupské gymnázium v Kroměříži zve všechny studenty středních škol, kteří nemají možnost navštěvovat náboženství ve škole, mládež i dospělé, kteří si chtějí prohloubit znalosti a dále se vzdělávat ve věcech víry na **Večerní školu víry**. **Koná se vždy ve středu od 19:00 hod. v učebně náboženství na Arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži.**

Nabídka výukových programů

Turistické centrum Arcibiskupského paláce v Olomouci nabízí i v tomto školním roce výukové programy pro všechny typy škol a dětské kolektivy. Svým zaměřením programy doplňují výuku vlastivědy a prvouky na 1. stupni ZŠ a dějepisu, základů společenských věd, hudební a výtvarné výchovy a estetiky na 2. stupni ZŠ a středních školách. Vhodné jsou také pro doplnění výuky náboženství. Aktuální nabídku programů naleznete na www.arcibiskupskypalac.ado.cz v sekci pro školy

PASTORAČNÍ A EKONOMICKÁ RADA FARNOSTI

Sestry a bratři,

v duchovní správě, při vytváření pastoračních programů a dobré péči o majetek farnosti jsou duchovnímu správci nápomocni členové pastorační a ekonomické rady farnosti. Podle diecézních směrnic je ekonomická rada jmenována duchovním správcem a pastorační radu tvoří jak členové volení farníky, tak jmenovaní duchovním správcem. Církevní organizace přítomné ve farnosti (např. řeholní společenství, charita, církevní škola) mají právo jmenovat svého zástupce do pastorační rady. Pastorační i ekonomická rada se ustavuje na 4 roky.

V obou našich farnostech byla ustanovena ekonomická a pastorační rada 29. listopadu 2009. Je před námi úkol uspořádat znovu volby do pastorační rady. Během tohoto měsíce – v termínech, které vám budou oznámeny v ohláškách – budete mít možnost navrhnout kandidáty (musí mít minimálně 18 let a bydlí ve farnosti). Právo navrhnout a právo volit kandidáty má každý farník od 15 let.

Jaké jsou hlavní úkoly členů pastorační rady? Ve stanovách pro pastorační rady v naší arcidiecézi je psáno:

Pastorační rada spolupracuje s duchovním správcem při vytváření farní obce tak, aby byla živým společenstvím věřících. Nese spoluodpovědnost za šíření poselství spásy a proměnu pozemského řádu duchem evangelia.

K úkolům pastorační rady zvláště náleží:

- Posuzovat otázky týkající se farnosti, radit se o nich, usnášet se na opatřeních

a také je ve spolupráci s farníky realizovat. Podílet se na vytváření pastoračního programu.

- Probouzet a prohlubovat vědomí spoluodpovědnosti za farní společenství.
- Přinášet podněty a návrhy pro přípravu a slavení bohoslužeb a pro živou účast celého farního společenství na liturgii.
- Podporovat službu v charitativní a sociální oblasti a spolupracovat s místní charitou.
- Koordinovat vzdělávací činnost ve farnosti, případně ji i provádět.
- Zastupovat zájmy a potřeby katolíků, křesťanů případně i ostatních spoluobčanů na veřejnosti.
- Hledat a budovat ekumenickou spolupráci v pastorační a charitativní činnosti.
- Hledat přístup k těm, kteří jsou vzdáleni životu farního společenství.
- Společnými úkoly a akcemi posilovat vědomí společenství.
- V návaznosti na pastorační program diecéze určit pořadí úkolů, jež je třeba plnit.
- Spolupracovat při provádění lidových misí, při duchovních obnovách, při plánování a organizování bohoslužeb, při vydávání farních tiskovin, v péči o farní knihovnu, vývěsku, o farní kroniku apod.

Snad vám to pomůže při vhodné volbě kandidátů. Za život farnosti však nenese odpovědnost jen pastorační rada, ale každý z nás. Ať jsou vám tyto body také povzbuzením k zapojení se do života farnosti v oblasti, která je vám blízká, kde můžete uplatnit své nadání, své zkušenosti.

otec Josef

Okénko pro rodiče

Proč jsou z mladých lidí trosky?

II. (pokračování) Dítě – konzument

Na první pohled děti z konzumně orientovaných rodin vůbec nepůsobí problémově. Obyčejně jsou veselé, upravené, milé, usměvavé, často až velmi aktivní – ale jen ve věcech, které je baví. Jsou zvyklé na příjemné pocity. Jsou rády, když je mají jiní rádi, v podstatě očekávají, že je budou mít rádi, i kdyby udělaly cokoli. Když si zvykly komunikovat s dospělými (včetně svých rodičů) jako s rovnocennými, působí naivním dojmem a nedostatkem dobré výchovy. Až na nějaké výjimky se zdají být úplně bezstarostné. Většina z nich si zatím žije celkem bezstarostný život.

Jen těžko snáší jakoukoliv nepříjemnost nebo nepohodlí. Hrozí se i té nejmenší fyzické bolesti, dokonce už její představy. Úspěšně se jim daří vyhýbat se nepříjemným povinnostem jako je plnění slibů, dohod, účast v hudebním kroužku, domácí úloha, práce v domácnosti, schůzky, termíny apod.

Jsou přesvědčené, že pro zábavu si mohou dovolit všechno. Jakmile je nebo jejich vrstevníky pobaví nějaká posměšná poznámka na adresu druhého člověka, bez váhání tak učiní, i kdyby to toho člověka ranilo. Domnívají se, že jejich právo na zábavu má právo před právy a city jiných lidí. Vlastně nad existencí práv a city jiných lidí se téměř nikdy nezamýšlí. Jejich pohled na život zůstává nezměněný od útlého dětství: „Já, já, já.“

Rádi utrácí ve volném čase hodně peněz. Je pro ně normální, že konzumují hodně nealko nápojů, sladkostí, rychlého občerstvení. Celé hodiny tráví s elektronikou (počítačové hry, televize, internet) a v jiných zábavách. Většinou se jim dovoluje jíst, na co mají chuť, kdykoliv chtějí, a tak to i dělají.

Tyto děti projevují málo úcty vůči lidem mimo svou rodinu: hostům, přátelům rodičů, učitelům, starším lidem. Jen málokdy se projevují na veřejnosti jako dobře vychované děti. „Prosím“ a „děkuji“ jejich slovník neobsahuje. O svátcích nebo narozeninách se vrhnou na dárky, ale ani je nenapadne říct: „Děkuji“. V některých

případech jsou děti povrchně zdvořilé i vůči jiným lidem (pokud je to nic nestojí), absolutně se však nezajímají o potřeby těchto lidí.

Je ironií osudu, že přestože se rodiče všemožně snaží vytvořit pro děti příjemný domov, tyto jim prokazují jen malou úctu. Považují své rodiče za milé a tvrdí, že tatínka a maminku většinou „mají rádi“. Neváží si jich však jako silných osobností hodných následování. Když se jich zeptáte, koho obdivují, vyjmenují vám sáhodlouhý seznam postavíček ze zábavního průmyslu.

Děti nevědí skoro nic o osobní minulosti svých rodičů a už vůbec nic o minulosti prarodičů a dalších předků. Nemají žádný smysl pro minulost rodiny a morální kontinuitu – tedy že jsou vlastně posledním článkem v dlouhé řadě lidí, kteří se navzájem milovali, zápasili s těžkostmi, nejednou hrdinsky, aby si mohli navzájem sloužit a semknout se v těžkých a nebo i v těch lepších časech.

Děti nemají ve svém životě za vzory hrdiny, reálné lidi, ať už historické anebo literární osobnosti, které se překonávaly ve službě druhým a plněním si svých povinností dosáhly velkých věcí. Protože nemají hrdiny, které by napodobovaly, obdivují a formují se podle vzoru „ulitých“ mediálních celebrit a pohádkových komiksových postavíček. (Jak to jednou řekl někdo moudrý: „Když děti nemají hrdiny, jdou ve šlépějích šašků“.)

Děti si nic nedělají z toho, že rodině způsobí hanbu. Častokrát ani nechápou, co to vlastně znamená, protože v jejich vnímání se slovo „hanba“ nevyskytuje. Nic jim neříká smysl pro „čest rodiny“. Jejich styl oblékání a chování na veřejnosti tak poškodí dobré jméno rodiny.

Děti si stěžují a vzdorují při každém objektivním problému: když je špatné počasí, když je potřeba někde čekat, při jakémkoliv fyzické nepohodě, při náročných úkolech, když dochází ke střetu osobností, atd. Jejich nejčastějším projevem stížnosti je: „To je ale nuda“. Když je jejich život v domácnosti jen operativně řešený podle momentálně vzniklé situace a není řízený, zvyknou si na to, že nadmíru starostliví dospělí za ně všechny problémy vyřeší. Naučily se, že když se budou svého dostatečně dlouho dožadovat, škemrat, nakonec někdo zakročí a problémů je zbaví. V důsledku toho se učí před problémy utíkat, a ne je řešit. Učí se, jak se vyhýbat nepohodlí, a ne jej vydržet nebo překonat.

Děti nemají žádné seriózní koníčky, jen televizi, počítačové hry, surfování na webu, poslouchání hudby (nejčastěji jen rytmický hluk). Jejich život jako by byl napojený na tepnu elektronických zařízení, bez nich ani neumí nic udělat. Myšlení těchto dětí dominuje zábavní kultura, v jistém smyslu ji přímo věří. Znají slova desítek písniček a televizních reklam, ale neví nic o Desateru.

Děti (i starší a teeneageři) si zvykají formulovat názor na základě momentálního popudu a vágních dojmů. Jen zřídka jsou nucené spolehnout se na rozum a fakta při tvoření vlastních úsudků. Proto velmi lehko podlehnou lichotkám, návalů emocí, tlaku kamarádů. Vůbec nechápou, že reklama, populární kultura a politika jim často nabízí jen laciné fráze. Ve všem následují davové myšlení. Mlhavě vnímají, že něco je „cool“, ale ani neumí vysvětlit, proč to tak je.

Děti se nikdy neptají „Proč?“, snad jen s výjimkou, když chtějí vzdorovat oprávněné autoritě. Intelektuálně jsou na nízké úrovni, až strnulé, a projevují jen málo zvědavosti mimo svůj mikrokosmos rodiny, školy a hřiště. Ve škole dělají často nenapravitelné chyby v čtení a psaní. Ve studiu jsou nedbalé a nemají zájem se zlepšit. Jediné potěšení jim poskytuje úniková zábava a ne dobře vykonaná práce nebo skutečný úspěch, splnění si povinností, služba jiným a nebo osobní cíle, dosažené cílevědomým úsilím. Když úkol není zábavný, tak je ani nezajímá.

Děti mají jen málo vypěstovaný smysl pro čas. Když téměř nikdy nemusí čekat,

než se jim něco dá, anebo než si něco zaslouží, mají nerealistické představy o tom, kolik trvá, než se nějaký úkol splní. Jejich odhad je buď přehnaný, anebo příliš nízký. Proto velké úkoly odkládají a malé úkoly se jim zdají obrovské. Dokonce ani starší děti, které už jdou na střední školu, nemají prakticky žádnou představu o termínech dokončení úkolů anebo o tom, že by mohly pracovat v rámci svého vlastního časového rozvrhu. Jako by se jen nechaly unášet proudem stále přítomného „teď“ a takový postoj si zachovávají až do puberty či prvních roků dospělosti.

Střední a vysokou školu vnímají jen jako poslední příležitost vyhodit si z kopýtka, a ne jako přípravu na život. Maturita a promoce se blíží jako jeden pesimistický milník, protože si myslí, že nejlepší část života už mají za sebou. Před nimi jsou jen starosti, dospělácké problémy skutečného života práce, zodpovědnosti, každodenní rutiny, rozpočtu domácnosti a účtů, pár týdnů dovolené, výrazné omezení svobody a poklesu životní úrovně. Kdo by se na to těšil? Jak to mají vydržet? Proč vlastně dospívat?

Předcházející řádky poukazují na varovné signály v rodině, která směřuje do problémů. Poskytují jen náčrt, nejsou vyčerpávající analýzou. Přirozeně, v různých rodinách se to může projevat různým způsobem, ne vždy a všude se projevují tytéž příznaky. Naproti tomu tyto charakteristické rysy je možné s opakující se pravidelností pozorovat u problémových teenagerů a mladých lidí, kteří pocházejí – a toto je třeba znovu zdůraznit – ze zjevně normálních rodin.

James Stenson

(James Stenson pracuje řadu let jako vzdělávací konzultant a zasloužil se o zřízení dvou nejlepších amerických soukromých škol pro chlapce, jedné ve Washington D.C., Heights School, a druhou v Chicagu, Northridge Preparatory School.)

PS/ Dovolím si jen dvě poznámky:

1. Doporučuji se také podívat na videodokument: „Konzumní děti aneb Komercializace dětství“ na portále youtube.com: <http://www.youtube.com/watch?v=57lj2galVOU>
2. Uvádím kousek z nedávné promluvy papeže Františka v Assisi:
“... Myslím na matku a otce, kteří jsou prvními vychovateli. Jak mohou vychovávat, pokud jejich svědomí není osvětováno Božím slovem a pokud způsob jejich myšlení a jednání není veden Slovem? Jaký příklad mohou dávat dětem? To je důležité, protože potom matka i otec naříkají: „Ach, to naše dítě...“ Ale jaké svědectví jsi mu podal? O čem jsi s ním mluvil? O Božím slovu, anebo o slovu televizního zpravodajství? Už matka i otec musí mluvit o Božím slovu!...”

Petr Váňa

Okénko pro lektory – 7. lekce

Řeč neteče, nýbrž se staví

Co předcítáš, musíš mít jasně rozčleněno. Posluchač nevnímá jednotlivá slova, nýbrž ucelené představy.

Nelze začít hned pilovat první větu. Přečti si text nejprve vcelku, všimni si, kde začíná něco nového – tam je odstavec. Pokud není v textu přímo vyznačen, odděl si jej tužkou, protože tam musíš udělat delší pauzu. Teď teprve můžeš odstavec rozporcovat na „sousta“, která posluchač zvládne najednou. Aby si mohl vůbec představit, co se předcítá, potřebuje malé pauzy, tak pochopí smysl krok za krokem. V těchto krocích má tedy postupovat předcítající – po částech,

kteřé dávají smysl. tyto menší celky, úseky dávající smysl, je dobré si označit svistou čarou.

Aby sis ty sám dovedl postupně představit, co čteš, musíš se při čtení zastavovat, aby sis udělal vnitřní obraz. To jsou přesně ty pauzy, které potřebuje i posluchač.

Konec takového úseku samozřejmě vždy označuje tečka, zde je přirozeně zastávka. Jenže většina vět se skládá z více myšlenkových úseků. Např. podobenství o deseti pannách:

„Tu vstaly všechny ty panny / a upravily své lampy.“ Kdo poslouchá, musí si postupně představit 1. jak se spící dívky probudily a 2. jak se daly do úpravy hasnoucích lamp. Nebo u naimského mládence: 1. „i posadil se mrtvý“ (muž se zvedá na nosítkách rozhlíží se a lidé si ho všímají) a 2. „a začal mluvit“ (celý průvod ztuhne a hledí směrem odkud se ozývá nečekaný hlas).

Přečteš-li se celou větu jedním dechem, znemožníš posluchačům, aby do děje vstoupili, představili si živě jeho průběh.

Spojka „a“ zpravidla spojuje dvě samostatné myšlenky, proto je před ní pauza. To ovšem neznámá, že klesnu hlasem, melodie se většinou v tomto místě nemění.

V textu je třeba si předem určit, kolik musí posluchač uslyšet najednou, aby si učinil jasnou představu a spojil ji s předešlým nebo následujícím.

Mušíš být srdcem u posluchačů, chceš-li dobře předčítat. Postav se sám na jejich místo a uvědom si, že text nevidí, jen slyší a potřebují určitý čas, aby přijali a představili si, co slyší. K předčítání patří soucítění, neboť předčítat znamená sdílet. A sdílení vyžaduje lásku.

KURZ PRO LEKTORY BOŽÍHO SLOVA

Je určen pro všechny, kdo při mši svaté konají službu lektorů, nebo se chtějí na takovou službu připravit. **První ze čtyř setkání se uskuteční v sobotu 30 listopadu v 10:00 hod. v budově Arcibiskupského gymnázia v Kroměříži.** Na téma Boží slovo a jeho hlásání k nám promluví **otec biskup Mons. Josef Hrdlička.** Je třeba se dopředu přihlásit. Termín pro přihlášení je prodloužen do 10. listopadu.

Hnutí pro život

Nejedná se o žádné volební seskupení, které by se domáhalo vstupu na politickou scénu. Na druhou stranu používá metody, které charakterizují předvolební vzduch aktivít dožadujících se občanovy pozornosti a zájmu, jako jsou třeba billboardy, transparency, přenosné stánky v ulicích apod..

Asi není třeba toto hnutí podrobně popisovat. Cílem aktivistů je probudit veřejnost naší země z její lhostejnosti vůči různým formám ničení života v jeho nejbezbrannější fázi, většinou se jedná o počatý život, který se rodičům jeví nepohodlný, nebo se angažují v otázkách kolem eutanazie. Tedy celkem radikální společenská témata, která už sama o sobě představují slovo do prance.

Minulý měsíc se objevily před některými středními školami v Kroměříži velké obrazové panely srovnávající potrat s různými formami násilí, které se na člověku dělo během válek minulých i současných v různých částech světa. Nadživotní velikost krvavých detailů nenechala v klidu nikoho procházejícího. Reakce byly rozmanité. Od: „Jé, můžeme se někde podepsat?“ (skupiny starších šolaček) až po: „Dejte mi pokoj, mám vysokoškolské vzdělání a na evoluci mám jasný názor.“ (Tím bylo sděleno, že paní vše prokoukla a že si od křesťanů nenechá nic nabulíkovat.) Odkvačila v náhlém spěchu a její tematickou odchylku bylo nutné přejít mlčky.

Nejsem až tak vnitřně zapáleným přívržencem těchto pouličních prezentací, navíc mi u drsné diagnostiky problému chyběla metodika, jak z toho všeho ven, přesto si uvědomuji, že se tento způsob projevu dokáže mnohým dostat hlouběji do vědomí. Tak jsem se na pár hodin ocitla u stolečku před Pedagogickou školou a měla jsem

příležitost naslouchat i účastnit se občasných diskuzí s kolemjdoucími.

A právě teď před volbami se mi zřetelně vybavuje formulace velmi sebevědomé starší ženy, která po delším slovním souboji utrousila mezi argumenty, že je silně věřící, ale určitě ne ve faráře a kostely. Z toho že už dávno vyrostla, protože pochopila, že Bůh je jiný a jinde. Nebyla agresivní, jen dávala najevo, že ji zlobí takové naivní „hračičkování“, které mate lidi a nikam nevede. Bylo těžké najít si k ní cestu mezi tou směsicí pravd a polopravd. Na přímou otázku odpověděla, že potrat zná, i její matka tak řešila svízelnou situaci, bere ho jako součást života, kterou si už srovnala se sebou i s Bohem, a nevidí důvod tím kohokoliv zatěžovat. Působila silně, vyrovnaně a věrohodně. V duchu jsem přemýšlela, proč ji tedy ty plakáty tak zlobí. Najednou jsem uslyšela: „A co byste dělala vy, kdybyste se dostala do takové situace?“

To je ten hlavní problém – nejen její, ale celé naší společnosti. Ta žena pak už odešla, a tak jsem jí nemohla odpovědět, že situace se nestávají náhodou, ale jsou v sobě zákonitě provázány naším předchozím smýšlením a jednáním. Tolerance vůči malým zlům nás jednoho dne postaví před velké, kde už neexistuje varianta alespoň malého dobra. Vděčně jsem si tenkrát uvědomila přítomnost mantinelů Desatera v sobě, které mě osvobozují od nesnesitelného tlaku volby ve špatné situaci, kterou jsem neplánovala. Je mi líto mých nevěřících přátel, kteří jsou teď upřímně nešťastní, protože nemají koho volit, není žádný, komu by věřili, že této zemi opravdu chce pomoci. Někteří už pochybují o všech lidech, jiní tajně doufají, že snad Bůh těch křesťanů by mohl zasáhnout, kdyby chtěl. „Tak nač se modlíte?“

Situaci není možné připustit dávno před tím, než skutečně nastane. To je přesně opak proklamovaných tvrzení současnosti. Argumentem „a co ženy znásilněné ve válce“ se ospravedlní zákonná forma likvidace plodu pro všechny žijící v míru? Extrémní, ojedinělé vychýlení lidského jednání není dnes bráno jako odsouzeníhodné, ale jako možnost, jejíž akceptací se stává postupně platná norma, kterou je třeba prosadit. To platí v mnoha oblastech současné morálky. Třeba ve škole dobří žáci musí potlačit svou potřebu se vzdělávat v klidu, protože norma umožňuje rozvinout práva nepřizpůsobivých. Vzdělání holt musí počkat.

Tolerance v současné demokracii představuje absenci hodnot a hlavně směru. Z přešlapování na místě všichni znervózněli. Zvláštní, že Ježíš se bez tohoto výrazu obešel a přitom toleranci u něj vnímáme. Jenže v rámci pevné vazby, řádu a kázně. A naprosté neslučitelnosti se zlem, se vším, co je proti životu a pravdě o něm a jeho Dárci.

Ať už v těchto volbách vyhraje kdokoli, požehnání přinesou zemi jen ti, kdo jsou zastánci života.

Eva Blešová

Nový úsměv ze starého Tria

- Potkají se dvě žízály: „Hele, kde máš starýho?“ – „Ále, kluci ho vytáhli na ryby.“
- „Dneska jsem vzal psa k veterináři. Kousl totiž moji ženu.“ – „Tys ho nechal utratit?“ – „Ne, dal jsem mu přebrousit zuby.“
- Vráť se zákazník k pokladně: „Paní, vy jste se spletla o dvě stovky!“ – „To, jste si měl vzpomnět hned při placení, teď už je pozdě!“ – „Tak jo, já si je tedy nechám.“
- „Paní“, povídá muž v cestovní kanceláři, „já jsem se Vás ptal na ceny zájezdů, a Vy mi tady předkládáte státní rozpočet jednotlivých zemí!“
- Rozčiluje se podnapilý muž, kterého zrovna přivezli na záchytku: „Rád bych věděl, proč mě sem přivezli.“ – „Kvůli pití“, ozve se z kavalce stejně postižený. „To je fajn. Kdy začnem?“

Věřím ve vzkříšení mrtvých

Mrtvé tělo je tělo bez ducha. I žijící křesťan, ale bez Ducha svatého, je jako mrtvý. Někdy v modlitbě víc než vyznání, že akceptuji a těším se na setkání se všemi bližními znovu před Pánovou tváří na věky, spíše povzbuzujeme hlasitě sami sebe ve víře, že ještě zde zažijeme, jak Pán probouzí svou církev a její „mrtvé“ v naší současnosti. Touto prosbou se ovšem stírá časový rozdíl mezi přítomností a tím, co je za prahem smrti. Vše, co je neživé, mizí navěky, co je Živé, vystupuje do popředí a nabízí nám závdavek ničím neomezené svobody věčného dobra. Věříme v Pána Života, který je absolutním vládcem všeho viditelného i neviditelného.

Ex 3	Deut 32	1Sam 28	2 Král 4	2Král 8	Rút 2
Iz 26	Oz 6	Mt 22	Lk 7	Lk 14	Lk 20
J 5	J 6	J 11	J 12	Sk 1	Sk 2
Sk 3	Sk 13	Sk 17	Rím 6	1Kor 6	1Kor 15
2Kor 4	Ef 2	Fil 3	Žid 11	Žid 13	Zj 14

V rámci pastoračního projektu brněnské diecéze Vezmi a čti (www.vezmiacti.cz) byl v neděli **6. října 2013** slavnostně zahájen dvouletý program "Vezmi a čti celou Bibli". Zájemci si mohou prakticky vybrat z několika možností, jak Bibli číst:

1. Na webových stránkách www.vezmiacti.cz se každý den ráno objeví daný biblický úryvek pro příslušný den (podle ČEP - Český ekumenický překlad). U textů Nového zákona je možné si poslechnout četbu biblického textu v dramatizaci předních českých umělců. Publikováno s laskavým svolením České biblické společnosti.
2. Na webových stránkách www.vezmiacti.cz je možné nalézt ke stažení rozpis četby celé Bible během dvou let ve dvou variantách:
  - a) rozpis četby na každý den – s volnými nedělemi a posledními dny v měsíci na doplnění nepřečteného;
  - b) souhrn četby na příslušný měsíc – s možností číst libovolně během daného měsíce.
3. Na webových stránkách www.vezmiacti.cz je k dispozici Návod na vložení rozpisu čtení do kalendáře MSOutlook. Denně je možné zájemcům zasílat odkaz na text k přečtení.

**Příspěvky do Tria doručte do kanceláře nebo mailem
na sv.moric@seznam.cz, evablesova@seznam.cz
do soboty 23. listopadu 2013,
pozdější příspěvky nebudou zveřejněny**

TRIO - farní list, vydává Římskokatolická farnost sv. Mořice v Kroměříži, Stojanovo náměstí 5, 767 01 Kroměříž. Tel., fax: 573 338 952. E-mail kanceláře: svmoric@svmoric.net. E-mail pro příspěvky: svmoric@svmoric.net, www.svmoric.net. Redakce P. Josef Lambor, Eva Blešová, Vít Pořízek. Redakce si vyhrazuje právo na krácení nebo úpravu příspěvků v případě nutnosti. ♣ Tisk: A. Michajlovič, Kroměříž, tiskárna. ♣ NEPRODEJNÉ! Copyright © 2013